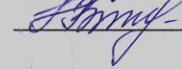

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової освіти
протокол від 08.09 2020 р. № 3

в.о. завідувача кафедри

Наталія ВОРОПАЙ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ

Освітня програма «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня
спеціальність 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2020

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Педагогічна творчість
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3,5 кредити / 105 годин
Семестр	I семестр
Викладач	Анастасія Горлова (Anastasiya Horlova), кандидат педагогічних наук доцент кафедри https://orcid.org/0000-0002-6734-6335
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1175
Контактний телефон, месенджер	(0552)326766
Email викладача:	horlovanastasiavas@gmail.com
Графік консультацій	Четвер, 16:00-17:00, ауд. 212 або за призначеним часом
Методи викладання	Лекційні заняття, кейси, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Залік

2. Анотація дисципліни: освітня компонента включає теми, пов'язані з концептуальними положеннями про:

- розуміння педагогічної творчості як особливої якості педагогічної діяльності у процесуальному та результативному аспектах;
- педагогічну творчість як важливу умову професійної підготовки вихователя, як системотворчий чинник, що охоплює процеси багатоаспектної якісної інтеграції професійної підготовки вихователя в системі фахової освіти.

3. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: розкрити закономірності і специфіку творчої педагогічної діяльності вихователя ЗДО, методику та технології організації творчої діяльності дітей у виховному процесі, обробки та фіксування результатів, сформувані у студентів цілісну систему знань про педагогічну творчість вихователя та дітей;

формувані у майбутніх вихователів потребу професійно розвиватися, саморозвиватися і самовдосконалюватися; максимально повно проявляти свій індивідуальний потенціал, творчо його самореалізовувати у професійній

діяльності з метою забезпечення високого кінцевого результату в аспекті створення аналогічних умов для прояву індивідуальності дітей, їхньої самореалізації в освітній діяльності.

Завдання:

1) розвиток у майбутніх вихователів уявлення про педагогічну творчість, створення умов для формування гуманістичної спрямованості в розумінні мети, завдань власної творчої педагогічної діяльності;

2) ознайомлення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти з напрямками цілеспрямованого професійного творчого вдосконалення, широко використовуючи психологічний інструментарій, та відповідні методи діагностики;

3) формування професійно-педагогічних умінь майбутніх вихователів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність до планування, прогнозування і передбачення наслідків своїх дій, рефлексії.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей раннього і дошкільного віку.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності, до формування в дітей раннього і дошкільного віку

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку

ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх

потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку

5. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3,5 кредити / 105 годин	18	18	54

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Віртуальне навчальне середовище Moodle, Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне або дистанційне відвідування всіх лекційних та практичних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Будь ласка, поставтесь до цього питання серйозно та відповідально.

8. Схема курсу

Модуль 1. Загальні основи педагогічної творчості

Тема 1. Історія розвитку педагогічної творчості (л. - 2 год., пр.- 2 год., сам.роб. -6 год.):

- 1.1. Творчість. Педагогічна творчість
- 1.2. Зародження педагогіки творчості. Філософи Давньої Греції.
- 1.3. Гуманістична педагогіка епохи Відродження
- 1.4. Педагогічні концепції ХХ-ХІ ст.

2. Тема 2. Методологічні засади педагогічної творчості (л. - 2 год., пр. – 2 год. , сам.роб. -6 год.):

- 2.1. Ознаки та рівні педагогічної творчості вихователя.
- 2.2. Особливості та закони педагогічної творчості.
- 2.3. Творчі якості особистості
- 2.4. Критерії творчої педагогічної діяльності
- 2.5. Класифікація творчих особистостей
- 2.6. Умови творчого розвитку дітей дошкільного віку

3. Тема 3. Педагогічна творчість і педагогічна майстерність (л. - 4 год., пр. – 4 год, сам.роб. -12год.):

- 3.1. Педагогічна майстерність: її властивості і структура.
- 3.2. Рівні педагогічної майстерності.
- 3.3. Шляхи формування педагогічної майстерності
- 3.4. Педагогічна ситуація і педагогічна задача.
- 3.5. Етапи розв'язання педагогічної задачі.
- 3.6. Внутрішня і зовнішня техніка педагога.
- 3.7. Шляхи досягнення емоційної саморегуляції.
- 3.8. Стратегії спілкування. Техніка «Я-повідомлення» та активного слухання.

Модуль 2. Технології педагогічної творчості

4. Тема 4. Авторські технології педагогічної творчості (лк. – 4

год., пр.. – 4 год. , сам.роб. -12 год.)

- 4.1.Педагогічні ідеї Ш.Амонашвілі.
- 4.2.«Будинок вільної дитини» М.Монтессорі.
- 4.3.Технологія інтегрованого навчання і виховання Б.Нікітіна.
- 4.4.Методика навчання дітей розповіданню за схемами (авт. О.Білан., К. Крутій).
- 4.5.Технологія фізичного виховання дітей М.Єфименка
- 4.6.Реджіо – педагогіка.
- 4.7.Фребель-педагогіка.
- 4.8.Технологія Глена Домана.
- 4.9.Вправи для розвитку творчого потенціалу дитини

5. Тема 5. Технології розвитку творчої особистості педагога та вихованців (л. 6 год., пр. 6 год. , сам.роб. -18 год.)

- 5.1.Засоби діагностики та розвитку творчих можливостей дошкільників.
- 5.2.Технології розвитку творчих можливостей педагога.
- 5.3.Розвиток творчого мислення
- 5.4. Розвиток різних видів пам'яті
- 5.5.Розвиток уяви та фантазії
- 5.6.Розвиток комунікативних творчих здібностей
- 5.7.Творча інноваційна діяльність вихователя.
- 5.8.Технологія ТРВЗ Г. Альтшуллера
- 5.9. Ейдетика.
- 5.10. Технологія виховання казкою Л.Фесюкової.
- 5.11. Пісочна терапія.

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Максимальна кількість балів за цей модуль – 40:

Усна відповідь – 3 бали;

Написання педагогічного диктанту – 3 бали;

Виконання завдань модулю самостійної роботи (підготовка відео, презентацій) – 3 бали;

Творчі завдання – 1 бал.

Модуль 2. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Максимальна кількість балів за цей модуль – 50.

Усна відповідь – 3 бали;

Написання педагогічного диктанту – 3 бали;

Виконання завдань модулю самостійної роботи (підготовка відео, презентацій) – 3 бали;

Творчі завдання – 1 бал.

Залік – 10 балів

Всього 100 балів

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Амонашвили Ш.А. Личностно,гуманная основа педагогического процесса. – Минск: Университетское, 1990. – 560 с.
2. Бабанский Ю.К. Интенсификация процесса обучения.– М.:Знание, 1987. – 80 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Науковий керівник: А.М. Богуш // Вихователь – методист дошкільного закладу. Спецвипуск. - К.: МЦФЕР освіта, 2012. – С. 4-30.
4. Закон України «Про освіту». – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>
5. Зязюн І.А.,Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч.посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів. / І.А. Зязюн, Г.М. Сагач. – К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 302 с.
6. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк ; наук. ред. Г.В. Беленька ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. – К. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.
7. Сисоєва С.О.Основи педагогічної творчості: Підручник. – К: Міленіум, 2006. – 344 с.
8. Програма розвитку старшого дошкільного віку «Впевнений старт»: затв. наказом М-ва освіти і науки, молоді та спорту України від 21. 05. 2012 р. №
9. Сучасне заняття в дошкільному закладі: Навчально-методичний посібник / За ред.Н.В.Гавриш; авт.кол.: Н.В.Гавриш, О.О.Лінник, Н.В.Губанова. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – 496 с.

Додаткові

1. Моляко В.О., Музика О.Л. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики. – Житомир: Вид-во Рута, 2006. – 320 с.
2. Освітні технології: Навч.,метод.посіб. /О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти.– К.: А.С.К., 2001. – 256 с.

3. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.В.Кривоніс та ін.; за ред. І.А.Зязюна. - 2 ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища школа, 2004. - 422 с.

Інтернет-ресурси

1. Закон України «Про освіту» . – Режим доступу : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> . – Назва з екрану. – Дата звернення: 12.10.2020.

2. Наукова бібліотека ХДУ. - Режим доступу : <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> . - Назва з екрану. – Дата звернення 12.10.2020

3. Документи ХДУ. – Назва з екрану. – Режим доступу : <http://www.kspu.edu/Information/AcademicIntegrity.aspx> . – Назва з екрану . – Дата звернення: 12.10.2020

4. «Методичні рекомендації до програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина» - <http://nauch.com.ua/psihologiya/5477/index.html>

5. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» (авт. кол. Андрієтті О.О., Голубович О.П. та ін.) - http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-crednya/doshkilna/progr_rozv/1.pdf

6. Відеозаписи занять в ДНЗ для аналізу й коментарів доступні до перегляду за посиланнями:

<https://goo.gl/x36aG1>

<https://goo.gl/OqV982>

<https://goo.gl/oI3xZU>

<https://goo.gl/BdxbTY>

<https://goo.gl/wcHBuR>